

**Lázár Ildikó: 33 kulturális játék a nyelvórán.
(Segédkönyv tanároknak az interkulturális kompetencia
fejlesztéséhez nyelvórákon és kommunikációs tréningeken)
OPKM-ECML-Magyarországi Kontaktpont, Budapest, 2006.**

A Balassi Intézetben a tanítás egyik legizgalmasabb része a különféle kultúrákkal való találkozás két irányból is. Egyrészt tanárként rengeteg új tudásra tehetünk szert a különféle országokból érkező diákokkal való beszélgetés során, másrészt viszont mindig nagyon tanulságos látni a diákok találkozásait a magyar szokásokkal, hétköznappal, valamint azt, ahogyan rácsodálkoznak egymás kulturális különbségeire. Ugyanakkor mindez nem l'art pour l'art szórakozás, hanem a tanítási folyamat része. Hiszen bármilyen tökéletesen ismerjük a tanulandó nyelv nyelvtanát és szókincsét, ha nincsenek ismereteink arról, hogy az adott helyzetben mit és hogyan mondhatunk. Nem elég tehát a nyelvi kompetencia, kulturális tudatosságra és bizonyos készségekre-ismeretekre van szükség. Az interkulturális kompetencia azt jelenti, hogy az ember sikeresen kommunikál más kultúrából származó emberekkel – írja a szerző a *Bevezetőjében* –, és hol máshol gyakorolhatnánk-tanulhatnánk ezt jobban, mint a nyelvórán. Ha a címet nézzük, végső soron a nyelvóra is kommunikációs tréning, bármilyen idegenül, elegánsan hangzik is ez, hiszen mi mást csinálunk mi, nyelvtanárok, mint megpróbáljuk orientálni a diákokat abban, hogyan kommunikáljanak az adott nyelven. Ez az elvárás viszont újabb feladatot ró ránk, s ennek a feladatnak a sikeres és színes megoldásában segít nekünk Lázár Ildikónak, az ELTE Angol–Amerikai Intézete tanársegédének munkája. A könyvben található szerepjátékok megszervezésében és sikerességében kimagaslóan előny, hogyha nem egyforma nemzetiségű diákokkal dolgozunk.

A címben beígért 33 feladatot rendkívül áttekinthetően és praktikusán mutatja be a szerző. Minden feladat leírása táblázattal kezdődik, melyben röviden megfogalmazza a kulturális és nyelvi fókusz, az általa ajánlott nyelvi szintet, a korosztályt és a csoportnagyságot, melyeken a feladat kivitelezhetőnek tűnik. Megadja, milyen előkészületeket és kellékeket igényel az adott feladat, és hogy mennyi időt tervezünk rá. A feladat leírását is, és magát a kötetet is bőszeges szakirodalmi információ egészíti ki az angol, német és francia nyelvű szakirodalomból válogatva a magyar mellé. Érdekes ötletnek tűnik a könyv függelékében található összefoglaló táblázat, melyből azt bogarászhatjuk ki (valóban bogarászni kell, mert ez a rész igen apró betűsre sikerült), melyik feladat milyen interkulturális ismeretet nyújt, mi-

ilyen készséget és attitűdöt fejleszt (például *kulturális sokk enyhítése, sztereotípiák megkérdőjelezése, saját kulturális háttér tudatosítása*).

Igen nagy segítség a gyakorló tanároknak, hogy nem egyszerűen feladatvázlatokat kapunk a könyvből, hanem kidolgozott szerepkártyákat; az adott témákhoz, helyzetekhez illő, azok feldolgozását segítő mintaszövegeket. Ezeket természetesen ki kell majd egészítenünk, s előfordulhat, hogy egy-egy feladatot nem látunk kivitelezhetőnek az adott csoport vagy saját ódzkodásunk miatt. De ebben az esetben is ötletet adhat, kreativitásunkat segítheti a feladat. A *165 ötlet* szerzői fogalmazták meg évekkel ezelőtt, bármilyen lelkes, alapos és leleményes tanárok vagyunk is, olykor kifáradunk, vagy úgy érezzük, agyunk helyén egy üres zsák van, hogy már soha semmi nem fog többé az eszünkbe jutni. Az ilyen pillanatokon is átlendíthet néha ez a könyv.

Csak néhány ötlet, illusztrálendő az eddigieket: az étlapok és étkezési szokások összehasonlítása; a különböző nyelvek közmondásainak kontrasztív vizsgálata azt bemutatandó, milyen eltéréseket reprezentálnak a hagyományos népi életszemléletet illetően, s ez hogyan jelenik meg a mai gondolkodás, életmód eltérésében. Hogyan töltjük, illetve ne töltjük ki a beszélgetés szüneteit a különböző kultúrákban? Lefordíthatatlan párbeszéd fordítása, pontosabban a fordíthatatlanság felismerése, okainak tudatosítása, pragmatikai és szociokulturális hibákra való ráismerés. Ha elég rejtélyesnek és/vagy érdekesnek hangzanak a fenti példák, ajánlom Lázár Ildikó munkáját!

Maruszkai Judit